

Aan tafel: deelnemen aan de maaltijd in het koninkrijk van God

Lucas 14:12-24

Jezus is op sabbat te gast bij een vooraanstaande Farizeeër. Het is de derde keer dat Hij de maaltijd met een van hen gebruikt (7:36-50 en 11:37-54). Het is gebruikelijk om na de synagogedienst mensen uit te nodigen. Tijdens de maaltijd vinden er gesprekken plaats.

In 1-6 gaat het over het sabbatsgebod: mag je iemand genezen/redden op sabbat? De aanleiding is de aanwezigheid van iemand met waterzucht. De rabbijnen noemen deze plicht *pikoeach nefesj*, het redden van een mens, ook op sabbat.

7-11 gaat over de plaats aan tafel. De aanleiding is dat sommigen de beste, meest eervolle plek zochten voor zichzelf. Jezus leert hen dat het beter is de minste plaats te kiezen.

12-14 gaat over de vraag wie je aan tafel uitnodigt en waarom. Jezus spreekt de gastheer aan. Is gastvrijheid echt een liefdesdaad of is het je bedoeling dat je de volgende keer zelf uitgenodigd wordt? Vraag mensen die niets terug kunnen doen. Zij moeten het hebben van de barmhartigheid en genade van de ander. Zó laat je iets zien van Gods karakter en bedoeling. Je beloning is dan niet op aarde maar in de toekomstige opstanding van de rechtvaardigen.

15-24 is de gelijkenis over de uitnodiging tot het grote feestmaal. De aanleiding is de uitspraak van een van de gasten naar aanleiding van het vorige: 'Gelukkig al wie zal deelnemen aan de maaltijd in het koninkrijk van God!' Jezus gaat daarop in. Wat doen jullie met de uitnodiging die klinkt?

Tafelgesprekken

Het is sabbat. Jezus is te gast bij een vooraanstaande farizeeër. (Dat kan nog gebeuren. Als je in Israël bij het begin van de sabbat wat rondwaalt, moet je niet raar staan te kijken dat mensen je uitnodigen aan tafel. Het is een voorproefje van het grote sabbatsmaal. Er is alle tijd voor een goed gesprek. Samen eten en samen spreken gaan hand in hand.) Van het ene onderwerp komen ze in het volgende. Het gaat over het doel van de sabbat (1-6), over de plaatsen aan tafel. Jezus stelt de kritische vraag wie je uitnodigt aan je tafel. Weerspiegelen we daarin iets van God? Want dan zul je ook door Hem beloond worden.

Er valt een pijnlijke stilte aan de tafel. Om de spanning te doorbreken merkt een van de gasten op: 'Gelukkig al wie zal deelnemen aan de maaltijd in het koninkrijk van God.' Een prachtige uitspraak. Het is een verwijzing naar Jesaja 25:6-10.

Daar gaat Jezus op in. Gelukkig ben je als je deelneemt, maar dan moet je wel willen, wel komen.

Iets anders te doen

Zalig hij die brood zal eten in het koninkrijk van God, zei die vrome man aan tafel. Hij had zichzelf er al bij gerekend. Maar Jezus houdt de spiegel voor en vertelt een gelijkenis. Er wordt een feestmaal aangericht. Mensen worden uitgenodigd. Kom je ook? Je bent mijn gast, wees welkom. Toen de tafel gedekt was, het brood gebakken, de wijn ingeschonken en het vlees gebraden ging de boodschapper nogmaals op pad. Het is zover. Kom je?

Maar de een na de ander heeft iets anders, iets wat ze belangrijker vinden. De een moet zijn nieuwe akker gaan bezoeken, de ander zijn nieuwe ossen, en weer een ander is net getrouwd. Ze willen niet en zetten de gastheer voor schut met dezelfde verontschuldigen die volgens

de Thora (Deuteronomium 20) geldig waren om niet mee te hoeven doen in de oorlog. Maar dit is geen oproep voor strijd maar om de sjalom te vieren.

Het feest moet doorgaan

Als niemand wil komen, blaas je het feest af. Of toch niet? Het feest moet doorgaan! Dan gaat de uitnodiging naar anderen. Naar hen die niet in tel waren: armen en kreupelen, blinden en verlamden. Zij die niet in de tempel mochten komen. Die afhankelijk waren van genade en barmhartigheid. De zondaren komen wel. En als dan blijkt dat er nog plaats is gaan ze nogmaals, zelfs buiten de stad worden mensen uitgenodigd. Want het huis van God moet vol worden. Gods hart is ruim, Gods liefde wijd.

De leiders van Israël zijn de eerstgeroepenen. Maar als zij niet willen, moeten ze niet raar staan te kijken dat degenen die niet in tel waren, het volk, wel komen. En daarna zij die buiten staan, de heidenen. De vraag aan tafel is: gaan jullie in op Gods uitnodiging?

Zo gaan de woorden van Jesaja 25 in vervulling: Op deze berg richt de HEER van de hemelse machten voor alle volken een feestmaal aan.

Liturgische suggesties

Lezen

Psalm 22:11,12, 13

Psalm 87

Psalm 92

Psalm 133

Zingen

Liedboek voor de kerken/ Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk

Gezang 27, De Heer richt op zijn berg een maaltijd aan / Lied 762

Gezang 41, De Here, de heerser der aarde / Lied 770

Gezang 70, De laatsten worden de eersten / Lied 990

Gezang 288, Eens komt de grote zomer / Lied 747

Gezang 454:3,4, Maar Christus gaf mij taal en teken

Lied 388, Voor ieder van ons een plaats aan de tafel

Evangelische Liedbundel

Lied 194, Er is een stad voor vriend en vreemde

Hemelhoog

Lied 45, Hine ma tov

Lied 401, Toon mijn liefde

Suggestie kindermoment

Zet een mooi gedekte tafel voor in de kerk (bijvoorbeeld een sabbatstafel). Zet in het midden een lelijk uitzierende pan met iets lekkers erin, bijvoorbeeld appelstukjes in honing.

Vraag aan de kinderen of ze met hun verjaardagsfeestje ook lekker eten. En met wie ze dan het liefst aan tafel zitten. Feest en samen lekker eten horen bij elkaar.

Vraag dan wat er volgens hen niet klopt aan de tafel voor in de kerk. Ze zullen waarschijnlijk de lelijke pan noemen. Waarom past die er niet bij? We weten toch niet wat erin zit?

We beoordelen vaak wat aan de buitenkant zichtbaar is. Zo kijken we ook vaak naar andere mensen. Gelukkig doet God dat niet. Hij ziet de waarde in van elk mens. Iedereen mag komen aan Zijn tafel bij het grote feest van God.

Kijk eens in die lelijke pan! Juist het allerlekkerste van deze tafel zit daarin. Dit kan dan uitgedeeld worden aan de kinderen.

Kinderlied

Elly & Rikkert: Ezelsoren

Kinderopwekking 216: Een hemels feest

Davy Hoolwerf en Nico van den Houten zijn predikant van de Protestantse Gemeente Ede